

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**Αθήνα, 24 -07-2023
Αρ. Πρωτ:Δ1 / ΓΠ οικ. 40217**

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
e-mail : ddy@moh.gov.gr

ΠΡΟΣ : Όπως Π.Α.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Επικαιροποίηση των συστάσεων για τον φυσικό αερισμό, τον εξαερισμό και τον κλιματισμό ιδιωτικών και δημόσιων δομών υγείας και κλειστών δομών κοινωνικής φροντίδας

- Σχετ:**
- α. Η Δ1α/ΓΠ. οικ. 39873/24-07-2023 ΚΥΑ (Β' 4698) με θέμα «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας σε δομές υγείας και κλειστές δομές κοινωνικής φροντίδας από τη Δευτέρα, 24 Ιουλίου 2023 και ώρα 06:00 έως και τη Δευτέρα, 28 Αυγούστου 2023 και ώρα 06:00.», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
 - β. Η με α.π. Δ1(δ)/ ΓΠ οικ. 26635/23-04-2020 Εγκύκλιος με θέμα «Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας από ιογενείς και άλλες λοιμώξεις κατά τη χρήση κλιματιστικών μονάδων» (ΑΔΑ: 6ΒΟ5465ΦΥΟ-ΨΣΓ)
 - γ. Η με α.π. Δ1/ΓΠ οικ. 81816/18-12-2020 Εγκύκλιος με θέμα «Συστάσεις για τον εξαερισμό εσωτερικών χώρων κατά τη χειμερινή περίοδο υπό το πρίσμα της πανδημίας του ιού SARS CoV-2» (ΑΔΑ: ΩΕΝΓ465ΦΥΟ-ΟΦΛ)
 - δ. Πληροφορίες του ECDC σχετικά με τον τρόπο διάδοσης του ιού SARS-CoV-2 (Ιστοσελίδα: <https://www.ecdc.europa.eu/en/novel-coronavirus-china/questions-answers>)
 - ε. Πληροφορίες του CDC (ΗΠΑ) για τον αερισμό εσωτερικών χώρων (<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/prevent-getting-sick/improving-ventilation-in-buildings.html>, updated 11/5/2023)
 - στ. Το τεχνικό κείμενο «How to operate and use building services in order to prevent the spread of the coronavirus disease (COVID-19) virus (SARS-CoV-2) in workplaces, April 03 2020» της REHVA (Federation of European Heating, Ventilation and Air Conditioning Associations)
 - ζ. Το τεχνικό κείμενο «Protecting health from hot weather during the COVID-19 Pandemic» του Global Health Information Network (25-05-2020)

Με την παρούσα εγκύκλιο **επικαιροποιούνται οι συστάσεις των (β) και (γ) σχετ.** κατά το τμήμα που αφορά στη **χρήση των κλιματιστικών μονάδων**, και τον αερισμό εν γένει, **σε δομές υγείας (ιδιωτικές και δημόσιες) και σε κλειστές δομές κοινωνικής φροντίδας.**

1) ΣΚΟΠΟΣ

Οι ακόλουθες συστάσεις έχουν επικουρικό ρόλο στον περιορισμό της μετάδοσης του ιού σε κλειστούς χώρους, και εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο λήψης μέτρων για τον περιορισμό της μετάδοσης του κορωνοϊού, σύμφωνα με τις τρέχουσες κάθε φορά συστάσεις και οδηγίες (τήρηση αποστάσεων, μέτρα ατομικής προστασίας κ.α.).

Δεδομένου ότι οι κλιματιστικές μονάδες δεν λειτουργούν ως εστίες ανάπτυξης και πολλαπλασιασμού του ιού, η υιοθέτηση των ακόλουθων πρακτικών αποσκοπεί **στην συχνή ανανέωση του αέρα** και τη μείωση του ενδεχόμενου ιικού φορτίου στο χώρο και **στον περιορισμό της μετάδοσης του ιού μέσω των ρευμάτων αέρα** που μπορεί να δημιουργηθούν κατά τη χρήση κλιματιστικών ή άλλων συσκευών (π.χ. ανεμιστήρες).

Σε κάθε περίπτωση τονίζεται ότι **προέχει η εξασφάλιση της θερμικής άνεσης των χρηστών των ανωτέρω δομών**, ιδιαίτερα σε συνθήκες ακραίων θερμοκρασιών (υψηλών ή χαμηλών), ενώ η εφαρμογή των συστάσεων περιορίζεται σε αυτές που είναι **τεχνικά εφικτό** να υλοποιηθούν **με την υφιστάμενη υποδομή**.

2) ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

i. Γενικά

- α) Η ανανέωση του αέρα στο εσωτερικό ενός χώρου, με αέρα που προέρχεται από το εξωτερικό περιβάλλον, εκτιμάται ότι μειώνει τη συγκέντρωση των μολυσματικών παραγόντων εντός του χώρου αυτού. Η συχνή ανανέωση του αέρα βοηθάει επίσης και στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα των εσωτερικών χώρων λόγω της μείωσης των αυξημένων συγκεντρώσεων διοξειδίου του άνθρακα. Στο πλαίσιο αυτό κύρια προτεραιότητα είναι **η εξασφάλιση του επαρκούς αερισμού των χώρων με εξωτερικό αέρα, χωρίς όμως να επηρεάζεται η θερμική άνεση των χρηστών**. Επίσης, θα πρέπει να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια φυσικού αερισμού και ανανέωσης του αέρα των εσωτερικών χώρων με την υφιστάμενη υποδομή.
- β) **Απαραίτητη προϋπόθεση** για την ασφαλή χρήση των κλιματιστικών **είναι η τακτική συντήρηση και ο καθαρισμός της κλιματιστικής μονάδας (και των άλλων συσκευών)** σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή. Κατά τη διενέργεια των τακτικών εργασιών αντικατάστασης των φίλτρων και εν γένει συντήρησης των κλιματιστικών εφαρμόζοντας τα συνήθη μέσα ατομικής προστασίας συμπεριλαμβανομένης της αναπνευστικής προστασίας (μάσκες, γάντια κλπ).

ii. Συστάσεις

Αναλυτικότερα, ανάλογα με το είδος της μονάδας συνιστώνται τα κάτωθι:

A) Συστάσεις για τη χρήση κεντρικών κλιματιστικών μονάδων (ΚΚΜ)

Αποσκοπώντας στην κατά το δυνατόν γρηγορότερη ανανέωση του αέρα σε ένα δωμάτιο, συστήνονται τα ακόλουθα σε ό,τι αφορά τη χρήση του Κεντρικού Κλιματισμού σε κτίρια, **εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό και εξασφαλίζεται η θερμική άνεση των χρηστών του κτιρίου**:

- Αύξηση της παροχής του εξωτερικού αέρα σε όλες τις ΚΚΜ. Προτείνεται η λειτουργία των εγκαταστάσεων να ρυθμίζεται στη μέγιστη δυνατή παροχή εξωτερικού αέρα ούτως ώστε να μεγιστοποιείται η εισροή του και να επιτυγχάνεται ο μεγαλύτερος δυνατός ρυθμός ανανέωσης του αέρα.
- Στις περιπτώσεις που ο φυσικός αερισμός είναι περιορισμένος συστήνεται η συνεχόμενη λειτουργία του συστήματος κλιματισμού με στόχο την ανανέωση του αέρα. Η λειτουργία μπορεί να διακόπτεται εφόσον τίθενται περιορισμοί για λόγους ασφαλείας (πχ πρόκληση φθορών λόγω βραχυκυκλώματος).
- Για τα κτίρια που δεν λειτουργούν σε εικοσιτετράωρη βάση, συστήνεται, εφόσον είναι εφικτό, η εκκίνηση της λειτουργίας των ΚΚΜ μία ώρα πριν την προσέλευση του κοινού.

Β) Συστάσεις για τη χρήση μονάδων τύπου Split Unit ή fan coil και ανεμιστήρων

- Από τη χρήση μονάδων οικιακού τύπου (split units) σε ιδιωτικούς χώρους (ιδιωτικές κατοικίες, διαμερίσματα, εξοχικές κατοικίες κλπ) δεν αναμένονται κίνδυνοι, εφόσον είναι κατάλληλα συντηρημένες σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Η λειτουργία των ανεμιστήρων οροφής συνιστάται να ρυθμίζεται σε χαμηλή ταχύτητα με σκοπό των περιορισμό της δημιουργίας ισχυρών ρευμάτων αέρα τα οποία θα μπορούσαν να μεταφέρουν σε μεγάλη απόσταση αιωρούμενα σταγονίδια. Όπου υπάρχουν ανεμιστήρες οροφής η ροή του αέρα να ρυθμίζεται με κατεύθυνση από κάτω προς τα πάνω.
- Στην περίπτωση χρήσης επιδαπέδιων, επιτραπέζιων ή άλλου τύπου ανεμιστήρων συνιστάται να ρυθμίζεται η θέση τους με τέτοιο τρόπο ώστε το ρεύμα αέρα που δημιουργούν να μην κατευθύνεται άμεσα προς τα άτομα που χρησιμοποιούν το χώρο, αλλά προς κάποιο άλλο σημείο (πχ τοίχο) ώστε να μειώνεται η ταχύτητά του.
- Σε χώρους συνάθροισης κοινού (π.χ. αίθουσες αναμονής κ.λπ.) θα πρέπει να λαμβάνονται τα ενδεδειγμένα μέτρα ατομικής προστασίας, ιδιαίτερα κατά τις ημέρες όπου δυσχεραίνεται ο φυσικός αερισμός εξαιτίας ακραίων θερμοκρασιών.

Οι συστάσεις των (β) και (γ) σχετ. παραμένουν σε ισχύ κατά το μέρος που δεν αφορά τις εγκαταστάσεις της παρούσας Εγκυκλίου.

Σε κάθε περίπτωση υπενθυμίζεται ότι τα ανωτέρω αποτελούν συστάσεις για τη χρήση των κλιματιστικών μονάδων στις δομές που αφορά η παρούσα Εγκύκλιος, υπό την απαραίτητη προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζεται η θερμική άνεση των χρηστών.

**Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ**

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

Πίνακας Αποδεκτών:**1. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**

(με την παράκληση να ενημερωθούν οι Μονάδες
Υγείας Ευθύνης του)
Μεσογείων 227-231
155 61 Χολαργός
ΑΤΤΙΚΗ

**2. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής
Προστασίας**

(με την παράκληση να ενημερωθούν οι αρμόδιοι
φορείς)
Λεωφ. Κηφισίας 37-39
151 23 Μαρούσι
ΑΤΤΙΚΗ

3. Υγειονομικές Περιφέρειες της Χώρας

Γραφεία κκ. Διοικητών
(με την παράκληση να ενημερωθούν όλες οι
Μονάδες Υγείας ευθύνης τους)

4. Όλες οι Περιφέρειες της χώρας

(με την παράκληση να ενημερώσουν τις αρμόδιες
υπηρεσίες τους και τις Μονάδες Υγείας και
κοινωνικής φροντίδας ευθύνης τους)

5. ΕΟΔΥ**Γραφείο Προέδρου**

Αγράφων 3-5
151 23 Μαρούσι
ΑΤΤΙΚΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας
3. Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης
Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής
4. Δ1(δ, ε) (3)